

Національна академія правових наук України
Національний юридичний університет
імені Ярослава Мудрого

ВІСНИК

НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ
ПРАВОВИХ НАУК УКРАЇНИ

Науковий юридичний журнал

Заснований у 1993 році
Періодичність випуску — 4 номери на рік

Том 27, № 4
2020

Харків
«Право»
2020

*Рекомендовано до друку вченою радою
Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого
(протокол № 5 від 18 грудня 2020 р.)*

Свідоцтво про державну реєстрацію
Серія KB № 23993-13833ІПР від 11.07.2019 р.

**Журнал внесено до Переліку наукових фахових видань України
(категорія «Б») у галузі юридичних наук
(наказ МОН України № 6143 від 28.12.2019 р.)**

**Видання включено до міжнародної наукометричної бази
Index Copernicus International
(Варшава, Польща)**

Вісник Національної академії правових наук України / редкол.: В. Тацій та ін. – Харків : Право, 2020. – Т. 27, № 4. – 362 с.

Засновники:

Національна академія правових наук України
Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Видавець:

Національна академія правових наук України

Відповідальний за випуск

О. В. Петришин

Матеріали друкуються українською, російською та англійською мовами

Паралельне видання англійською мовою розміщено на офіційному сайті

Адреса редакційної колегії: 61024, Харків, вул. Пушкінська, 70, Національна академія правових наук України. Тел. (057) 707-79-89

Офіційний сайт: visnyk.kh.ua

e-mail: visnyk_naprunu@ukr.net

National Academy of Legal Sciences of Ukraine
Yaroslav Mudryi National Law University

JOURNAL

OF THE NATIONAL ACADEMY
OF LEGAL SCIENCES OF UKRAINE

Scientific Legal Journal

Founded in 1993

Periodicity — 4 issues per year

Volume 27, Issue 4
2020

Kharkiv
«Pravo»
2020

UDC 34
DOI: 10.31359/1993-0909-2020-27-4

ISSN 1993-0909
E-ISSN 2663-3116

*Recommended for publication by the academic Council
Yaroslav Mudryi National Law University
(Protocol № 5 dated 18 December 2020)*

The certificate of state registration
KB № 23993-13833IIP date 11.07.2019

**Journal included in the List
of scientific professional publications
(category “B”) in the field of legal sciences**
(the order of MES of Ukraine No. 6143 dated on 28.12.2019)

Journal included in the international scientometric databases
Index Copernicus International
(Warsaw, Poland)

Journal of the National Academy of Legal Sciences of Ukraine / editorial board:
V. Tatsiy et al. – Kharkiv : Pravo, 2020. – Vol. 27, № 4. – 362 p.

The founders:
National Academy of Legal Sciences of Ukraine
Yaroslav Mudryi National Law University

Publisher:
National Academy of Legal Sciences of Ukraine

Responsible for the release of
O. V. Petryshyn

Materials are published in Ukrainian, Russian and English
Parallel publication in English is available on the official website

The Editorial Board address: 61024, Kharkiv, 70 Pushkinska Street, National Academy of Legal Sciences of Ukraine. Ph.: (057) 707-79-89

Official website: visnyk.kh.ua
e-mail: visnyk_napnu@ukr.net

© 2020 National Academy of Legal
Sciences of Ukraine

НАУКОВА РАДА

Олександр Петришин – доктор юридичних наук, професор, академік НАПрН України (голова наукової ради) (Національна академія правових наук України, Україна);

Юрій Барабаш – доктор юридичних наук, професор, член-кореспондент НАПрН України (Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого, Україна);

Юрій Баулін – доктор юридичних наук, професор, академік НАПрН України (Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого, Україна);

Вячеслав Борисов – доктор юридичних наук, професор, академік НАПрН України (Науково-дослідного інституту вивчення проблем злочинності імені академіка В. В. Сташиса Національної академії правових наук України, Україна);

Валентина Борисова – кандидат юридичних наук, професор, член-кореспондент НАПрН України (Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого, Україна);

Володимир Гаращук – доктор юридичних наук, професор, член-кореспондент НАПрН України (Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого, Україна);

Володимир Голіна – доктор юридичних наук, професор, член-кореспондент НАПрН України (Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого, Україна);

Володимир Гончаренко – доктор юридичних наук, професор, академік НАПрН України (Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого, Україна);

Вячеслав Комаров – кандидат юридичних наук, професор, академік НАПрН України (Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого, Україна);

Олександр Крупчан – доктор юридичних наук, професор, академік НАПрН України (Науково-дослідний інститут приватного права і підприємництва імені академіка Ф. Г. Бурчака Національної академії правових наук України, Україна);

Микола Кучерявенко – доктор юридичних наук, професор, академік НАПрН України (Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого, Україна);

Василь Лемак – доктор юридичних наук, професор, член-кореспондент НАПрН України (Конституційний Суд України, Україна);

Сергій Максимов – доктор юридичних наук, професор, член-кореспондент НАПрН України (Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого, Україна);

Олена Орлюк – доктор юридичних наук, професор, академік НАПрН України (Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Україна);

Микола Панов – доктор юридичних наук, професор, академік НАПрН України (Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого, Україна);

Володимир Пилипчук – доктор юридичних наук, професор, академік НАПрН України (Науково-дослідний інститут інформатики і права) Національної академії правових наук України, Україна);

Сергій Прилипко – доктор юридичних наук, професор, академік НАПрН України (Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого, Україна);

Петро Рабінович – доктор юридичних наук, професор, академік НАПрН України (Львівський національний університет імені Івана Франка, Україна);

В'ячеслав Рум'янець – доктор юридичних наук, професор, член-кореспондент НАПрН України (Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого, Україна);

Олександр Святоцький – доктор юридичних наук, професор, академік НАПрН України (Видавництво «Право України», Україна);

Анатолій Селіванов – доктор юридичних наук, професор, академік НАПрН України (Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого, Україна);

Інна Спасибо-Фатєєва – доктор юридичних наук, професор, член-кореспондент НАПрН України (Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого, Україна);

Володимир Тихий – доктор юридичних наук, професор, академік НАПрН України (Національна академія правових наук України, Україна);

Юрій Шемшученко – доктор юридичних наук, професор, академік НАН України та НАПрН України (Інститут держави і права імені В. М. Корецького Національної академії наук України, Україна);

Валерій Шепітько – доктор юридичних наук, професор, академік НАПрН України (Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого, Україна);

Михайло Шульга – доктор юридичних наук, професор, член-кореспондент НАПрН України (Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого, Україна)

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Василь Тацій – доктор юридичних наук, професор, академік НАН України та НАПрН України (голова редакційної колегії) (Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого, Україна);

Теофіль Асслер – професор (Університет Страсбурга, Франція);

Флаувіс Антоній Байас – професор (Бухарестський Університет, Румунія);

Юрген Базедов – професор (Інститут іноземного та міжнародного приватного права імені Макса Планка, Німеччина);

Вільям Еліот Батлер – професор (Школа права, Університет штату Пенсильванія, США);

Юрій Битяк – доктор юридичних наук, професор, академік НАПрН України (Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого, Україна);

Станіслав Бука – професор (Балтійська міжнародна академія, Латвія);

Єрмек Бурібасєв – доктор юридичних наук, професор (Казахський національний педагогічний університет імені Абая, Республіка Казахстан)

Чаба Варга – професор (Інститут правових досліджень, Угорська академія наук, Угорщина);

Анатолій Гетьман – доктор юридичних наук, професор, академік НАПрН України (Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого, Україна);

Євген Гетьман – доктор юридичних наук, професор, член-кореспондент НАПрН України (Національна академія правових наук України, Україна)

Сергій Глібо – кандидат юридичних наук, доцент (Науково-дослідний інститут правового забезпечення інноваційного розвитку Національної академії правових наук України, Україна)

Андрій Гриняк – доктор юридичних наук, професор, член-кореспондент НАПрН України (Науково-дослідний інститут приватного права і підприємництва імені академіка Ф. Г. Бурчака Національної академії правових наук України, Україна)

Костянтин Гусаров – доктор юридичних наук, професор, член-кореспондент НАПрН України (Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого, Україна);

Наталія Гуторова – доктор юридичних наук, професор, академік НАПрН України (Полтавський юридичний інститут Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого, Україна);

Томас Давуліс – професор (Вільнюський державний університет, Литва);

Томас Жиаро – професор (Варшавський університет, Польща);

Володимир Журавель – доктор юридичних наук, професор, академік НАПрН України (Національна академія правових наук України, Україна);

Микола Іншин – доктор юридичних наук, професор, академік НАПрН України (Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Україна);

Оксана Капліна – доктор юридичних наук, професор, член-кореспондент НАПрН України (Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого, Україна);

Фархад Карагусов – доктор юридичних наук, професор (Інститут приватного права Каспійського університету, Республіка Казахстан);

Емануель Кастелляран – професор (Університет Страсбурга, Франція);

Рольф Кніпер – професор (Університет Гете, Німеччина);

Танел Керімає – професор (Школа права, Талліннський технічний університет, Естонія);

Олексій Кот – доктор юридичних наук, старший дослідник, член-кореспондент НАПрН України (Науково-дослідний інститут приватного права і підприємництва імені академіка Ф. Г. Бурчака Національної академії правових наук України, Україна);

Наталія Кузисцова – доктор юридичних наук, професор, академік НАПрН України (Національна академія правових наук України, Україна);

Райнер Кульмс – професор (Інститут іноземного та міжнародного приватного права імені Макса Планка, Німеччина);

Йошіке Курумисава – професор (Школа права, Університет Васеда, Японія);

Ірина Лукач – доктор юридичних наук, професор (Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Україна);

Снеголе Матюльсене – професор (Університет імені Миколаса Ромеріса, Литва);

Катерін Меа – професор (Лісабонський університет, Португалія);

Василь Настюк – доктор юридичних наук, професор, член-кореспондент НАПрН України (Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого, Україна);

Мар'яна Пленюк – доктор юридичних наук, професор (Науково-дослідний інститут приватного права і підприємництва імені академіка Ф. Г. Бурчака Національної академії правових наук України, Україна);

Світлана Серьогіна – доктор юридичних наук, професор, член-кореспондент НАПрН України (Науково-дослідний інститут державного будівництва та місцевого самоврядування Національної академії правових наук України, Україна);

Ізабела Скоммерська-Муховська – професор (Лодзинський університет, Польща);

Кирило Томашевський – доктор юридичних наук, доцент (Установа освіти Федерації профспілок Білорусі "Міжнародний університет "МИТСО", Республіка Білорусь);

Жанна Хамзіна – доктор юридичних наук, професор (Казахський національний університет імені Абая, Республіка Казахстан);

Віктор Шевчук – доктор юридичних наук, професор (Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого, Україна);

Ольга Шило – доктор юридичних наук, професор, член-кореспондент НАПрН України (Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого, Україна);

Ханс Іоахім Шрам – професор (Інститут Східного права Університету технології, бізнесу і дизайну, Німеччина);

Раймундас Юрка – професор (Університет Миколаса Ромеріса, Литва);

Іван Яковюк – доктор юридичних наук, професор (Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого, Україна);

Олег Ярошенко – доктор юридичних наук, професор, член-кореспондент НАПрН України (Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого, Україна)

SCIENTIFIC COUNCIL OF THE JOURNAL

Oleksandr Petryshyn – Doctor of Law, Professor, Academician of the National Academy of Legal Sciences of Ukraine (Chairman of the Scientific Council) (The National Academy of Legal Sciences of Ukraine, Ukraine);

Yurii Barabash – Doctor of Law, Professor, Corresponding Member of the National Academy of Legal Sciences of Ukraine (Yaroslav Mudryi National Law University, Ukraine);

Yurii Baulin – Doctor of Law, Professor, Academician of the National Academy of Legal Sciences of Ukraine (Yaroslav Mudryi National Law University, Ukraine);

Viacheslav Borysov – Doctor of Law, Professor, Academician of the National Academy of Legal Sciences of Ukraine (Scientific and Research Institute for Study of Crime Problems named after Academician V. V. Stachys of the National Academy of Legal Sciences of Ukraine, Ukraine);

Valentyna Borysova – Phd (Law), Professor, Corresponding Member of the National Academy of Legal Sciences of Ukraine (Yaroslav Mudryi National Law University, Ukraine);

Volodymyr Garashchuk – Doctor of Law, Professor, Corresponding Member of the National Academy of Legal Sciences of Ukraine (Yaroslav Mudryi National Law University, Ukraine);

Volodymyr Golina – Doctor of Law, Professor, Corresponding Member of the National Academy of Legal Sciences of Ukraine (Yaroslav Mudryi National Law University, Ukraine);

Volodymyr Goncharenko – Doctor of Law, Professor, Academician of the National Academy of Legal Sciences of Ukraine (Yaroslav Mudryi National Law University, Ukraine);

Viacheslav Komarov – Phd (Law), Professor, Academician of the National Academy of Legal Sciences of Ukraine (Yaroslav Mudryi National Law University, Ukraine);

Oleksandr Krupchan – Doctor of Law, Professor, Academician of the National Academy of Legal Sciences of Ukraine (Scientific and Research Institute of Private Law and Entrepreneurship named after Academician F. G. Burchak of the National Academy of Legal Sciences of Ukraine, Ukraine);

Mykola Kucheriavenko – Doctor of Law, Professor, Academician of the National Academy of Legal Sciences of Ukraine (Yaroslav Mudryi National Law University, Ukraine);

Vasyl Lemak – Doctor of Law, Professor, Corresponding Member of the National Academy of Legal Sciences of Ukraine (The Constitutional Court of Ukraine, Ukraine);

Sergii Maksymov – Doctor of Law, Professor, Corresponding Member of the National Academy of Legal Sciences of Ukraine (Yaroslav Mudryi National Law University, Ukraine);

Olena Orliuk – Doctor of Law, Professor, Academician of the National Academy of Legal Sciences of Ukraine (Taras Shevchenko National University of Kyiv, Ukraine);

Mykola Panov – Doctor of Law, Professor, Academician of the National Academy of Legal Sciences of Ukraine (Yaroslav Mudryi National Law University, Ukraine);

Volodymyr Pylypchuk – Doctor of Law, Professor, Academician of the National Academy of Legal Sciences of Ukraine (Scientific and Research Institute of Informatics and Law of the National Academy of Legal Sciences of Ukraine, Ukraine);

Sergii Prylypko – Doctor of Law, Professor, Academician of the National Academy of Legal Sciences of Ukraine (Yaroslav Mudryi National Law University, Ukraine);

Petro Rabinovych – Doctor of Law, Professor, Academician of the National Academy of Legal Sciences of Ukraine (Ivan Franko National University of Lviv, Ukraine);

Viacheslav Rumiantsev – Doctor of Law, Professor, Corresponding Member of the National Academy of Legal Sciences of Ukraine (Yaroslav Mudryi National Law University, Ukraine);

Oleksandr Sviatotskyi – Doctor of Law, Professor, Academician of the National Academy of Legal Sciences of Ukraine (Publishing House "Law of Ukraine", Ukraine);

Anatolii Selivanov – Doctor of Law, Professor, Academician of the National Academy of Legal Sciences of Ukraine (Yaroslav Mudryi National Law University, Ukraine);

Inna Spasybo-Fateieva – Doctor of Law, Professor, Corresponding Member of the National Academy of Legal Sciences of Ukraine (Yaroslav Mudryi National Law University, Ukraine);

Volodymyr Tykhyi – Doctor of Law, Professor, Academician of the National Academy of Legal Sciences of Ukraine (The National Academy of Legal Sciences of Ukraine, Ukraine);

Yurii Shemshuchenko – Doctor of Law, Professor, Academician of the National Academy of Sciences of Ukraine and National Academy of Legal Sciences of Ukraine (V. M. Koretsky Institute of State and Law of the National Academy of Sciences of Ukraine, Ukraine);

Valerii Shepitko – Doctor of Law, Professor, Academician of the National Academy of Legal Sciences of Ukraine (Yaroslav Mudryi National Law University, Ukraine);

Mykhailo Shulga – Doctor of Law, Professor, Corresponding Member of the National Academy of Legal Sciences of Ukraine (Yaroslav Mudryi National Law University, Ukraine)

EDITORIAL BOARD OF THE HERALD

Vasyl Tatsiy – Doctor of Law, Professor, Academician of the National Academy of Sciences of Ukraine and the National Academy of Legal Sciences of Ukraine (Chairman of the Editorial Board) (Yaroslav Mudryi National Law University, Ukraine);

Théo Hassler – Professor (The University of Strasbourg, France);

Flavius Antoniu Baias – Professor (The University of Bucharest, Romania);

Jürgen Basedow – Professor (Max Planck Institute of the foreign and international private law, Germany);

Băieșu Sergiu – Doctor in Law, University Professor (Faculty of law of Moldova State University, Moldova);

William Eliot Butler – Professor (The School of Law, University of Pennsylvania, USA);

Yurii Bytiak – Doctor of Law, Professor, Academician of the National Academy of Legal Sciences of Ukraine (Yaroslav Mudryi National Law University, Ukraine);

Stanislav Buka – Professor (Baltic International Academy, Latvia);

Yermek Buribayev – Doctor of Law, Professor (Abai Kazakh National Pedagogical University, Kazakhstan);

Csaba Varga – Professor (The Institute of Legal Studies, Hungarian Academy of Sciences, Hungary);

Anatolii Getman – Doctor of Law, Professor, Academician of the National Academy of Legal Sciences of Ukraine (Yaroslav Mudryi National Law University, Ukraine);

Yevhen Hetman – Doctor of Law, Professor, Corresponding Member of the National Academy of Legal Sciences of Ukraine (The National Academy of Legal Sciences of Ukraine, Ukraine);

Serhii Hlibko – Phd (Law), Associate Professor (Scientific and Research Institute of Providing Legal Framework for the Innovative Development of National Academy of Legal Sciences of Ukraine, Ukraine)

Andriy Hryniak – Doctor of Law, Professor, Corresponding Member of the National Academy of Legal Sciences of Ukraine (Academician F. G. Burchak Scientific Research Institute of Private Law and Entrepreneurship of National Academy of Legal Sciences of Ukraine, Ukraine);

Konstantyn Gusarov – Doctor of Law, Professor, Corresponding Member of the National Academy of Legal Sciences of Ukraine (Yaroslav Mudryi National Law University, Ukraine);

Nataliia Gutorova – Doctor of Law, Professor, Academician of the National Academy of Legal Sciences of Ukraine (Poltava Law Institute of the Yaroslav Mudryi National Law University, Ukraine);

Tomas Davulis – Professor (Vilnius State University, Lithuania);

Tomasz Giaro – Professor (Warsaw University, Poland);

Volodymyr Zhuravel – Doctor of Law, Professor, Academician of the National Academy of Legal Sciences of Ukraine (The National Academy of Legal Sciences of Ukraine, Ukraine);

Mykola Inshyn – Doctor of Law, Professor, Academician of the National Academy of Legal Sciences of Ukraine (Taras Shevchenko National University of Kyiv, Ukraine);

Oksana Kaplina – Doctor of Law, Professor, Corresponding Member of the National Academy of Legal Sciences of Ukraine (Yaroslav Mudryi National Law University, Ukraine);

Farkhad Karagusov – Doctor of Law, Professor (The Institute of private law of Caspian university, Republic of Kazakhstan);

Emanuel Castellarin – Professor (The University of Strasbourg, France);

Rolf Knieper – Professor (Coethe University Frankfurt, Germany);

Tanel Kerikmäe – Professor (The School of Law, Tallinn Technical University, Estonia);

Olexiy Kot – Doctor of Law, Senior Research Associate, Corresponding Member of the National Academy of Legal Sciences of Ukraine (Academician F. G. Burchak Scientific Research Institute of Private Law and Entrepreneurship of National Academy of Legal Sciences of the National Academy of Legal Sciences of Ukraine, Ukraine);

Nataliia Kuznietsova – Doctor of Law, Professor, Academician of the National Academy of Legal Sciences of Ukraine (The National Academy of Legal Sciences of Ukraine, Ukraine);

Rainer Kulms – Professor (Max Planck Institute of the foreign and international private law, Germany);

Yoshiike Kurumisawa – Professor (The School of Law, Waseda University, Japan);

Iryna Lukach – Doctor of Law, Professor (Taras Shevchenko National University of Kyiv, Ukraine);

Snieguolė Matulienė – Professor (The University of Mykolas Romeris, Lithuania);

Catherine Maia – Professor (The University of Lisbon, Portugal);

Vasyl Nastyuk – Doctor of Law, Professor, Corresponding Member of the National Academy of Legal Sciences of Ukraine (Yaroslav Mudryi National Law University, Ukraine);

Konrad Osajda – Ph. D. (The University of Warsaw, Poland);

Mariana Pleniuk – Doctor of Law, Professor (Academician F. G. Burchak Scientific Research Institute of Private Law and Entrepreneurship of National Academy of Legal Sciences of the National Academy of Legal Sciences of Ukraine, Ukraine);

Svitlana Serohina – Doctor of Law, Professor, Corresponding Member of the National Academy of Sciences of Ukraine (Scientific and Research Institute of State Building and Local Government of the National Academy of Legal Sciences of Ukraine, Ukraine);

Isabela Skomerska-Mukhovska – Professor (The University of Lodz, Poland);

Kyrylo Tomashevskyi – Doctor of Law, Associate Professor (Educational establishment of the Federation of Trade Unions of Belarus "International University "MITSO", Republic of Belarus);

Zhanna Khamzina – Doctor of Law, Professor (Abai Kazakh National Pedagogical University, Kazakhstan);

Viktor Shevchuk – Doctor of Law, Professor (Yaroslav Mudryi National Law University, Ukraine);

Olga Shylo – Doctor of Law, Professor, Corresponding Member of the National Academy of Legal Sciences of Ukraine (Yaroslav Mudryi National Law University, Ukraine);

Hans Joachim Schramm – Professor (The Institute of Eastern Law of the University of Technology, Business and Design, Germany);

Raimundas Jurka – Professor (The University of Mykolas Romeris, Lithuania);

Ivan Yakoviyk – Doctor of Law, Professor (Yaroslav Mudryi National Law University, Ukraine);

Oleg Yaroshenko – Doctor of Law, Professor, Corresponding Member of the National Academy of Legal Sciences of Ukraine (Yaroslav Mudryi National Law University, Ukraine)

Зміст

СТАТТІ

ЕРМОЛАЄВ В. М. М. Грушевський про установчу владу українського народу	15
ЛУК'ЯНОВ Д. В., ПОНОМАРЬОВА Г. П., ТАГІЄВ А. С. ОГЛИ Коран в шийтській юриспруденції	32
МІЛІЄНКО О. А. САБІТОВА А. А., САБІТОВА Ш. А., ХУСАІНОВ О. Б., БЕГАЛІЄВ Є. Н. Захист прав людини в адміністративному судочинстві з точки зору міжнародного права	48
ЛЕЛЕЧЕНКО А. П., ЛЕБЕДИНСКА О. Ю., СЬОМІН С. В., ВАКУЛЕНКО В. М., ПІХ Н. С. Вступ концепції стійкого розвитку в контексті конституційної реформи України	60
ПРОЦАЄВ В. В. Європейська конвенція з прав людини як мінімальний європейський стандарт для національного законодавства про спеціальні служби: порівняльний аспект	74
ХАДЖИРАДСВА С. К., СІЦІНСЬКА М. В., КОВАЛЕНКО Н. В., НІКОЛАЄВ В. О., ПУКІР Ю. Г. Система державного управління та державна служба в Україні: перехід до європейських стандартів	97
БОБРОВСЬКА О. Ю., ДРОБОТ І. О., НАДЮК З. О., ГРИЦЬКО Р. Ю., ПОКАТАЄВ П. С. Сучасні теорії публічного управління: досвід для України	123
ЗИБАРЕВА О. В., ШИЛЕПНИЦЬКИЙ П. І., ВЕРБІВСЬКА Л. В., БЕЛЕЙ С. І., ПАРУБЧАК І. О. Місцеве партнерство як інструмент стимулювання розвитку сільських районів України	139
ЗАРОСИЛО В. О., СВЧУК Т. В., МУРАВЙОВ К. В., ГУНЧЕНКО О. В., СМІРНОВА В. В. Теоретичне, юридичне та практичне регулювання громадських відносин, які визначають і гарантують права громадян і дотримання Конституції України при пандемії	154
КОХАНОВСЬКА О. В. Особливості оновлення цивільного законодавства України у сфері права на інформацію в умовах розвитку глобального віртуального середовища	166

ГУСАРОВ К. В., ПОПОВ О. І.	
Визнання факту народження або смерті на тимчасово окупованій території за правилами окремого провадження	188
ПЛЕНЮК М. Д., ВОДОП'ЯН Т. В.	
Права дитини в медичних правовідносинах: до постановки питання про поняття	203
ВЕЛИКАНОВА М. М.,	
Штучний інтелект: правові проблеми та ризики	220
БАРАШ Є. Ю.	
Актуальні проблеми захисту прав людини, що перебуває у конфлікті зі законом в Україні	239
ДЯКОВИЧ М. М., МИХАЙЛІВ М. О., КОССАК В. М.	
Особливості права спадкування дітей, народжених у результаті штучного запліднення	259
ГРИБІНЧА А.	
Право інтелектуальної власності на продукт штучного інтелекту	278
ГНАТЕНКО К. В., ВАПНЯРЧУК Н. М., ВСТУХОВА І. А., ЯКОВЛЄВА Г. О., СИДОРЕНКО А. С.	
Формування системи соціального забезпечення населення України в контексті євроінтеграції	290
ЄРМОЛЕНКО В. М.	
Концепція прав тварин крізь призму критичного аналізу	305
ЧОРНОУС Ю. М.	
Актуальні питання розслідування та судового розгляду міжнародним кримінальним судом справ про міжнародні злочини	321
ШЕПІТЬКО М. В.	
До проблеми формування структури та класифікацій кримінальної політики	343

Table of contents

ARTICLES

ERMOLAEV V. M. Mykhailo Hrushevsky on the Constituent Power of the Ukrainian People.....	15
LUKIANOV D. V., PONOMAROVA H. P., TAHIIIEV A. S. The Quran in Shia Jurisprudence	32
MILIIENKO O. A., SABITOVA AI. A. SABITOVA SH.A., KHUSSAINOV O. B. BEGALIYEV YE. N. Protection of Human Rights In Administrative Proceedings from the Standpoint of International Law	48
LELECHENKO A. P., LEBEDINSKA O. YU., SOMIN S. V., VAKULENKO V. M., PIKH N. S. Introduction of the Concept of Sustainable Development in the Context of the Constitutional Reform of Ukraine.....	60
PROSHCHAEV V. V. European Convention on Human Rights as the Minimum International Standard for National Legislation on Special Services: a Comparative Aspect	74
KHADZHYRADIEVA S. K., SITSINSKA M. V., KOVALENKO N. V., NIKOLAEV V. O., PUKIR Yu. H. Public Administration System and Civil Service in Ukraine: Transformation to the European Standards.....	97
BOBROVSKA O. YU., DROBOT I. O., NADYUK Z. O., HRYTSKO R. Yu., POKATAEV P. S. Modern Theories of Public Administration: Experience for Ukraine.....	123
ZYBAREVA O. V., SHYLEPNYTSKYI P. I., VERBIVSKA L. V., BELEI S. I., PARUBCHAK I. O. Local Partnership as a Tool for Stimulating the Development of Rural Areas of Ukraine	139
ZAROSYLO V. O., YEVCHUK T. V., MURAVIOV K. V., GUNCHENKO O. V., SMIRNOVA V. V. Theoretical, Legal and Practical Regulation of Public Relations, which Determine and Guarantee the Rights of Citizens and Compliance with the Constitution of Ukraine During a Pandemic	154
KOKHANOVSKA O. V. Features of Updating the Civil Legislation of Ukraine in the Field of the Right to Information in the Conditions of Development of the Global Virtual Environment	166

GUSAROV K. V., POPOV O. I. Recognition of the Fact of Birth or Death in the Temporarily Occupied Territory under the Rules of Special Proceedings	188
PLENIUK M. D., VODOPIAN T. V. The Rights of the Child in Medical Relations: Addressing the Matter of the Concept.....	203
VELYKANOVA M. M. Artificial Intelligence: Legal Problems and Risks.....	220
BARASH Ye. Yu. Current Issues of Protection of Human Rights in Conflict with the Law in Ukraine.....	239
DIAKOVYCH M. M., MYKHAYLIV M. O., KOSSAK V. M. Features of the Inheritance Rights of Children Born as a Result of Artificial Insemination.....	259
GRIBINCEA A. Intellectual Property Rights to an Artificial Intelligence Product	278
GNATENKO K. V., VAPNYARCHUK N. M., VETUKHOVA I. A., YAKOVLEVA G. O., SYDORENKO A. S. Ukrainian Social Welfare System Development in the Context of European Integration.....	290
YERMOLENKO V. M. The Concept of Animal Rights Through the Lens of Critical Analysis.....	305
CHORNOUS Ju. M. Topical Issues of Investigation and Trial by an International Criminal Court of Cases of International Crimes	321
SHEPITKO M. V. To the Problem of Structure and Classifications of Criminal Policy Formation	343

УДК 340.15

DOI: 10.31359/1993-0909-2020-27-4-15

Віктор Миколайович Єрмолаєв

Кафедра історії держави і права України та зарубіжних країн
Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого
Харків, Україна

МИХАЙЛО ГРУШЕВСЬКИЙ ПРО УСТАНОВЧУ ВЛАДУ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ

Анотація. У статті зазначається, що українські історики і правознавці отримали можливість вивчити багату творчу спадщину та нові актуальні аспекти історії державо- і правотворення в творах М. С. Грушевського з часів горбачовської «перебудови». Доводиться, що сучасні вітчизняні дослідники звертають увагу на концепцію «національної ідеї», державного будівництва Київської Русі, козацької республіки Б. Хмельницького, конституційного процесу періоду УНР, організації конституційного процесу в творчості видатного державознавця, яка є актуальною й на сьогодні. Акцентується увага, що без вивчення цієї концепції неможливе дослідження не лише історії УНР, а й історії вітчизняного державотворення. У статті акцентується увага на важливості актуальних проблем конституційної реформи в Україні, що передбачають наступність, урахування традицій та історичного досвіду організації і функціонування державної влади, концептуальних засад здійснення установчої влади. Доведено, що історична відсутність законодавчо врегульованого складу, компетенції і процедури Генеральних, полкових і сотенних козацьких рад давали підстави царському уряду перебрати на себе право дозволу чи заборони їх скликання, визнання чи невизнання їх рішень. Відтак визначальним у державотворенні для М. Грушевського було верховенство народу, його установчої влади. М. Грушевський був впевнений, що «піднятий загальний матеріальний рівень життя» народу, духовної культури, «певний моральний ригоризм конче потрібний для успіху, розвитку й твердості демократичного ладу... Тільки тоді, коли держава, громада стане не пустою вівіскою, ...а дійсним центром мислі і волі, предметом культу, релігії, яким вона була для старинного елліна або римлянина; тоді тільки збудується Велика Україна».

Ключові слова: Київська Русь, Козацька республіка, народовладдя, установча влада, представництво, верховенство народу.